

O PUKOVNIKU NEMA TKO DA PIŠE. In memoriam: dr. sc. Lovro Mirošević (1927.–2009.)

NO ONE WRITES ABOUT THE COLONEL.

In memoriam: Lovro Mirošević, M.D., M.Sc., D.Sc. (1927–2009)

Amir Muzur*

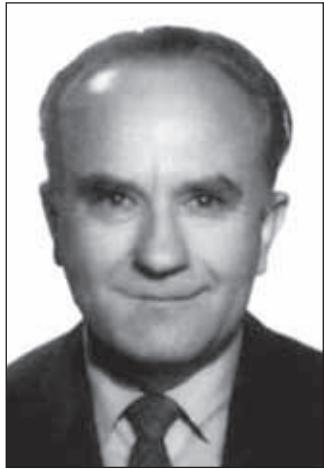
SUMMARY

If it is possible to speak about the goals of an essay at all, this essay aims at reminding of a life story of a very prolific scientist and professor of Rijeka Faculty of Medicine, the gynecologist-obstetrician Lovro Mirošević, born in 1927 in Blato (the island of Korčula) and died in 2009 in Opatija. The author of the present essay had the privilege of knowing dr. Mirošević very well: the portrait thus is devoid of the pretension of objectivity.

Keywords: gynecology, obstetrics, Lovro Mirošević

Za Gabriela Garcíju Márquezu prvi sam put čuo u kući Miroševićevih. Sjećam se da je Mira, profesorica talijanskog jezika, govorila o tome kako je Márquez tražio da mu iznimno dopuste da Nobelovu nagradu primi u bijelom odijelu, u skladu s kolumbijskim običajima. Sjećam se i da me je učila da se mišljenje o nekom piscu može stvoriti tek ako se pročitaju barem dvije njegove knjige (čega sam se prilično dugo i držao, a poslije batalio): tako sam od Miroševićevih, "u paketu", dobio na posudbu *Sto godina samoće* (za koji mi je jedan čudni desetar na Brijunima govorio s tako zaraznom fascinacijom, da bih poslije otkrio da je najatraktivniji motiv cvijeća koje pada s neba nakon smrti junakinje, "posuđen" iz priče o Budi) i *Pukovniku nema tko da piše*.

* Izv. prof. dr. sc. Amir Muzur, dr. med., pročelnik Katedre za društvene i humanističke znanosti u medicini Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Braće Branchetta 20, 51000 Rijeka, HR; tel.: +385-51-651-213; fax.: +385-51-651-219; e-mail: amir.muzur@medri.hr

Dr. sc. Lovro Mirošević
(1927.–2009.)

Uopće sam koješta doznavao u toj kući na adresi Vrutki 15: na jednom od posljednjih očuvanih shodova (Mira ga je zvala "skod") u Opatiji, za malim kuhinjskim stolom ili na mekanom kauču dnevnog boravka, njegovalo se salonsko *prigovaranje* o novim knjigama (pod kojima su se povijale police svake zidne plohe), politici (gotovo nikad lokalno: Miroševići su gajili nekakav iskustvom prikupljeni gorki odmak od opatijske scene u koju će poslije pasionirano zaroniti), jezicima, povijesti (tu je već lokalno imalo pristupa: na kraju krajeva, nije li Lovro prikupio uveze i uveze dokumenata i fotografija o Mirinim precima Destefanima-Puješkinima koji su doplovili iz Italije i skrascili se u prastaroj kući koja će ugostiti nad-

vojvotkinju Štefaniju, fotografa Karla Draškovića, violinista Zlatka Balokovića i tolike druge?). Za ono što bih (k)od Miroševića dobio nastojao sam se revanširati pa su, tako, oni i prije od mojih na Vrutki 21 doznavali vijesti mornara koji bi dolazio na dopuste ili studenta koji bi se vraćao s ispita. Katkad, za dobrog vremena, već bismo se domahivali dok bih prolazio cestom i skretao na njihove stepenice, drugi bi me put najavljavalo zvonce čudnog, dugog zvuka koje ih je prizivalo iz sobe kao iz nekog cenzibija. Čovjek se, jednostavno, mogao pouzdati da su uvijek kod kuće, a vedri i glasni Mirin pozdrav bio je početak terapijske konverzacije koju danas malo tko prakticira. Lovro bi se, obično, pojavio koji časak poslije, s velikim smiješkom, povijajući jednu nogu da bi sjeo na stolicu. S Mirom bi razgovor počinjao kurtoaznim raspitivanjem o obitelji, s Lovrom nerijetko odmah skrenuo prema medicini ili povijesti, a uvijek bismo se sve troje našli u komentiranju dnevne politike. (Ne može se reći da smo imali baš identične stavove: u godinama velikih promjena, početkom 1990-ih, Lovro nas je svih iznenađivao svojim hrvatstvom, toliko južnjački različitim od istarskog. Pa ipak, i on je podosta pridonio mojoj reviziji tih pojmove i pojava.) Naše je druženje donekle bilo i obiteljskom tradicijom budući da je još moj nono Jožić na jednak način i podjednakom (za današnje pojmove popriličnom) učestalošću pohodio Mirina oca (kao mlad, navodno, tarzanski se krećući lovorkama, a pod stare dane, dolazeći općinjen na prepričavanje prvih televizijskih serija o životinjama), da bi to nastavile (i nastavljaju) moja mama i teta.

Lovro se rodio na Korčuli, u Blatu, 9. rujna 1927. i bio je godinu dana mlađi od Mire. (Miri je upoznao u Zagrebu tijekom studija, vjenčao se 1954. i došao s njom u Opatiju gdje se ona zaposlila kao vrlo mlada ravateljica srednje ekonomski škole.) Nizak rastom, podlaktica gusto obraslih i najčešće otkrivenih, s naočalama i izrazito visokim čelom, Lovro je izgledao kao dobroćudni pan koji se rado smije i nasmijava. Njegova ljubav prema Miri činila mi se nekako andeoski idiličnom (kao što se njemu činila ljubav i brak Haaszovih): tko bi drugi Mirino greškom presoljeno jelo konzumirao kao "interesantno" ili je budio mirisom svježih kremšnita? Jedan drugome su uvečer čitali Joycea (i preskakali pokoju stranicu, doduše – u "struji svijesti" to se ionako nije primjetilo...). Bez djece (premda uvijek okruženi nećakinjama, pranećacima i, uopće, kolonom rođaka i prijatelja koje će neki susjedi i njihov odvjetnik duhovito nazvati "kljentima"), mladost su proveli krstareći pješice, "fićom" ili "četvorkom" brdima i gradićima Istre i Primorja (natjeravši jednom "fiću" da vozi i stepenicama).

Nakon osnovne škole završene u Blatu i gimnazije u Dubrovniku (u vrijeme rata Nijemci su ga zarobili i internirali u Sarajevu gdje je radio kao kovački šegrt), Lovro se 1947. upisao, a 1953. diplomirao na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Zaposlio se najprije kao liječnik opće prakse u Blatu (1955.–1957.), potom u Dispanzeru za žene u Opatiji (1957.–1959.) i napokon, 1967., u Ginekološko-porođajnoj službi Opće bolnice Braće dr. Sobol Rijeka. Kada je 1977. ondje osnovan Odjel radaonice, postao je njegovim šefom. Te je godine, kao član perinatološke ekipe (uz Dragu Vrbanića, Vladimira Uremovića, Aleksandru Frković i Brigitu Rukavinu) dobio i godišnju Nagradu Općine Rijeka. Specijalistički ispit položio je 1963. u Ljubljani, a pri riječkom je Medicinskom fakultetu završio poslijediplomski studij, 1973. obranio magistarski rad ("Odraz djelovanja Dispanzera za žene u Opatiji na opstetričku patologiju"), a 1976. i doktorsku disertaciju ("Mekonijalna plodova voda i kardiotokografski nadzor fetusa u porodu"). U Rijeci je 1978. postao primarijem, a 1987., dvije godine nakon preseljenja u novu Kliniku za ginekologiju i porodništvo, izabran je u zvanje docenta u kojem je 1992. i umirovljen.

Bilo je kolega koje nije volio (a sasvim sigurno ni oni njega). Iz njegovih se priča dalo naslutiti da je bio žrtvom poruge i omalovažavanja, pa i opstruiranja jedne klike koja mu je skrivala ključ od knjižnice ili odjavljivala ispite na poslijediplomskom studiju. Da su ga voljele pacijentice, uvjerio sam se u više slučajeva, a 2000. potvrđila je to i posebna zahvalnica riječke podružnice Hrvatskoga liječničkoga zbora. Prema onima koje je volio, Lovro je bio više od prijatelja i liječnika-praktičara na koje se, doslovce, moglo računati

u svako doba dana i noći – kada su dolazili na pregled, kada su ležali u bolnici (i mene je, pred sam izlazak na svijet, vozio automobilom u rodilište), kada su ostajali bez novaca, kada su imali rođendane ili ih se ispraćalo toplim nekrolozima, poput kolega Nikole Ivandića i Fedora Marušića.

Kada bi trebalo popisati Lovrine “interne” spise, albume i fascikle, trebalo bi kompilirati jedan mali katalog s tisućama naslova i legendi. Od objavljenih radova može se ući u trag tek jednom dijelu Lovrinih djela, premda se i s te obilate liste od devedesetak naslova (u prilogu), vidi što je Lovro volio – svoju ginekologiju i porodništvo (snimajući porođaje videokamerom kao što je oduvijek snimao i fotografirao sve što se oko njega zbivalo), povijest medicine i, jasno, svoje Blato o kojem je znao sve, govorio kao da je sada odande doputovao, i kojemu se vraćao kao imaginarnoj toploj temi i pradomovini.

Ali mjera čovjeka nije u tome koliko, gdje, pa i što piše: odavno se zna da su neusiljena sjećanja neusporedivo trajnija od materijaliziranih evidencija pa se mnogi guraju da se u tim sjećanjima ugnijezde i ostanu. O Lovri je svatko razmišljao kao o besmrtnome: njegov neumorni *elan vital* i pokretljivost nisu ostavljali prostora sumnji da će “dundo Lorenzo Lovrinčević Pace” nadživjeti dobar dio nas, “klijenata”. Pa ipak, jednoga se dana uvijek zdravi Lovro srušio kraj uvijek boležljive Mire i preselio na bolji svijet pod naletom moždane kapi, u svojoj kući 19. kolovoza 2009.

O Lovri Miroševiću malo se pisalo i vjerojatno će se malo pisati: kad razgovaram s njegovim kolegama, učenicima (predavao je generacijama primalja i sestara u Srednjoj medicinskoj školi, studentima stomatologije i specijalizantima) ili vršnjacima, čini mi se kao da svatko od njih poznaje tek neki mali segment Lovre i, u maniri priče o sljevcima koji dodiruju slona, živi u uvjerenju da zna sve ili bar sve bitno. Lovro mojih sjećanja, međutim, pojavljuje se nezvan u snu, maše mi diskretno i zove me na drugu stranu ulice da bi mi nešto pokazao, baš kao što mi je pokazivao tolike nove knjige, spise i ideje. I taj Lovro će, zajedno s Mirom, Živkom Košakom ili nonom Stankom, živjeti u mojim fetišiziranjima knjige, degustacijama literature, historiografskoj radoznanosti i drugim mojim tvrdokornim navikama, koliko i ja. Ili duže, ako se netko mlađi inficira tim istim navikama, ne prepoznajući, dakako, u njima više obrise mog “barbe Lovre”.

PRILOG: NEPOTPUNI POPIS PUBLIKACIJA LOVRE MIROŠEVIĆA¹

1. Uremović V, Jurdana S, Mirošević L. Mogućnosti ginekološke talasoterapije i rehabilitacije na Kvarnerskoj rivijeri. U: *Zbornik radova V. kongresa ginekologa-opstetričara Jugoslavije*. Sarajevo: (izdavač?); 1964: str. 375-9.
2. Vrbanić D, Uremović V, Mirošević L. Šupljikave tvorbe maternice. U: *Zbornik radova IX. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarско društvo; 1965: str. 291.
3. Ivandić N, Mirošević L, Fučić N, Zidarić M, Ferri I. Problemi dokazivanja očinstva na području Okružnog suda Rijeka. U: *Zbornik radova VI. kongresa ginekologa-opstetričara Jugoslavije*. Zagreb: (izdavač?); 1968: str. ?
4. Mirošević L. Kardiotokografija. *Vjesnik medicinskih sestara primaljskog smjera SR Hrvatske*, 1973; 20 (1): 19-22.
5. Uremović V, Mirošević L, Girotto V. Kretanje perinatalnog mortaliteta na Klinici za ženske bolesti i porode Opće bolnice „Braća dr. Sobol“ u Rijeci od 1946. do danas. U: *Zbornik radova I. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1973; 193-7.
6. Mirošević L, Uremović V. Utjecaj Dispanzera za žene u Opatiji na perinatalni mortalitet. U: *Zbornik radova I. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1973; 199-203.
7. Ivandić N, Mirošević L, Kos P, Srketić M. Naša zapažanja u slučajevima cervikalne trudnoće. *Medicina*, 1974; 11 (1): 34-6.
8. Uremović V, Frković A, Mirošević L, Vrbanić D. Suzbijanje aktivnosti uterusa tokoliticima i njihovo značenje u prevenciji preranih poroda. U: *Zbornik radova III. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1974; 251-5.
9. Mirošević L, Deković D. Detekcija *Ca cervicis uteri* u Dispanzeru za žene u Opatiji. U: *Zbornik radova IX. kongresa kancerologa Jugoslavije*. Sarajevo: (izdavač?); 1975: str. ?
10. Uremović V, Mirošević L. Pojava majčine umjesto fetalne srčane frekvencije na kardiotokografskoj krivulji u toku infuzije *Patrusistena*. U: *Zbornik radova IV. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1975; 339-42.

¹ Lista radova Lovre Miroševića do 1985. dobivena je izdvajanjem s popisa publiciranih radova liječnika Ginekološko-porođajnog odjela i Klinike za ginekologiju i porodništvo riječke bolnice do 1985., objavljenog u: Jasna Gobić, ur., *Povijest bolničke ginekologije i porodništva u Rijeci 1946.-1985.: Riječko rodilište* (Rijeka: Chamango, 2010.), str. 137.-154. Novije Miroševićeve publikacije mogu se naći na internetu (prije svega na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, www.nsk.hr).

11. Mirošević L, Ivković Č, Rupčić S. Primjena tokolitika u suzbijanju prijetećih pobačaja i kod serklaže. U: *Zbornik radova IV. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1975; 395-9.
12. Uremović V, Frković A, Mirošević L. Kardiovaskularne nuspojave kod trudnica pri davanju raznih tokolitika. U: *Zbornik radova IV. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1975; 443-8.
13. Uremović V, Frković A, Mirošević L. Naša iskustva u suzbijanju prije-vremenih poroda tokoliticima. U: *Zbornik radova III. kongresa ginekologa i akušera podunavskih zemalja*. Beograd: (izdavač?); 1975: str. 445-50.
14. Mirošević L. Cirkulacija krvi u toku poroda. *Vjesnik medicinskih sestara primaljskog smjera SR Hrvatske*, 1976; 23 (1-5): 30.
15. Uremović V, Mirošević L. Stanje novorođenčeta nakon poroda s patološkim kardiotorogramom. U: *Zbornik radova V. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1976; 329-32.
16. Mirošević L, Uremović V, Frković A. Rane posljedice u novorođenčadi nakon porođaja s mekonijskom plodovom vodom. U: *Zbornik radova V. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1976; 335-8.
17. Uremović V, Mirošević L. Indukcija porođaja peroralmom primjenom prostina E2. U: *Zbornik radova V. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1976; 583-7.
18. Uremović V, Mirošević L. Uspješnost indukcije porođaja peroralmom primjenom prostina E2 odnosno Sandoparta. *Jugoslavenska ginekologija i opstetricija*, 1976; 5: ?
19. Uremović V, Mirošević L, Frković A. Odraz amniotomije na kardiotorografskoj krivulji. U: *Zbornik radova VIII. kongresa ginekologa i opstetričara Jugoslavije*. Portorož: (izdavač?); 1976: str. 177-80.
20. Ivković Č, Uremović V, Mirošević L. Značaj dispanzerske intenzivne perinatalne skrbi u prevenciji prematuriteta. U: *Zbornik radova V. jugoslavenskog simpozija o zdravstvenoj zaštiti na nivou doma zdravlja*. Sarajevo: (izdavač?); 1977; str. 250.
21. Uremović V, Mirošević L. Kardiotorografija u trudnoći i porodu. U: *Zbornik radova VI. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1977; 11-24.
22. Mirošević L, Uremović V, Ivković Č. Kardiotorografski nadzor u našoj klinici. U: *Zbornik radova VI. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1977; 25-30.

23. Uremović V, Mirošević L, Ivković Č, Frković A. Značaj operativne i konzervativne terapije u sprečavanju prijetećih pobačaja. U: *Zbornik radova XXI. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1977: str. 217-21.
24. Uremović V, Ivković Č, Mirošević L, Frković A. Značaj serklaže u prevenciji prijevremenih poroda. U: *Zbornik radova XXI. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1977: str. 232-5.
25. Ivković Č, Uremović V, Bartolić A, Mirošević L, Bartolić N. Utjecaj buke na fertilnu sposobnost žena zaposlenih u tekstilnoj industriji *Pazinka*. U: *Zbornik radova XXII. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1978: str. 132-5.
26. Ivković Č, Uremović V, Mirošević L. Organizacija zdravstvene zaštite žena u manjim domovima zdravlja i potreba kontinuirane edukacije. U: *Zbornik radova IV. kongresa ljekara Jugoslavije*. Sarajevo: (izdavač?); 1978; str. 154.
27. Ivković Č, Uremović V, Mirošević L. Učestalost gestoza u radnica izloženih pojačanoj buci. U: *Zbornik radova VII. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1978; 233-7.
28. Mirošević L. Usposređivanje promjena u kardiotokografskoj krivulji s vrijednostima mikrouzoraka fetalne krv. *Vjesnik medicinskih sestara primaljskog smjera SR Hrvatske*, 1978; 25 (1-6): 13.
29. Mirošević L, Ivković Č, Uremović V. Zdravstveno-prosvjetni rad u dispanzeru za žene. U: *Zbornik radova IV. kongresa ljekara Jugoslavije*. Sarajevo: (izdavač?); 1978; str. 577.
30. Rukavina B, Mirošević L, Gobić J, Stamatović M. Ishod trudnoće kod adolescentica u periodu od 1973. do 1977. godine. U: *Zbornik radova kongresa ginekologa i opstetričara*. Jajce: (izdavač?); 1978: str. ?
31. Uremović V, Mirošević L, Frković A, Ivković Č. Partusisten u sprečavanju prijevremenih poroda. *Medicina*, 1978; 15 (2): 81-5.
32. Atanacković D, Frković A, Frković A, Mirošević L. Action of histamine and its antagonists on the longitudinal musculature of the human oviduct. *Iugosl Physiol Pharmacol Acta*, 1979; 15 (3): 229-31.
33. Ivković Č, Mirošević L, Uremović V. Pouzdanost određivanja prenosnosti različitim metodama ispitivanja. U: *Zbornik radova VIII. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1979; 235-9.
34. Ivković Č, Uremović V, Mirošević L, Bartolić A. Problem izbora kontracepcijske metode kod radnika tekstilne industrije. U: *Zbornik radova XXIII. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1979: str. 167-71.

35. Frković A, Mirošević L, Vrbanić D. Vrijednosti nadzora fetalnih pokreta u ocjeni fetalne kondicije. *Medicina*, 1980; 17 (2): 81-6.
36. Ivković Č, Mirošević L, Uremović V, Flajšman M. Naša iskustva u zbrinjavanju međice primjenom pudendalnog bloka. U: *Zbornik radova IX. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1980; 133-7.
37. Ivković Č, Uremović V, Mirošević L, Bartolić A. Citološka i histološka evaluacija endometrija metodom sukcione abrazije. U: *Zbornik radova XXIV. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1980: str. 243.
38. Mirošević L, Uremović V, Ivković Č. Carski rez kod zdjelične prezentacije. U: *Zbornik radova IX. kongresa ginekologa-opstetričara Jugoslavije*. Skopje: (izdavač?); 1980: str. 199-201.
39. Uremović V, Mirošević L, Ivković Č. Carski rez kod kefalopelvine disproporcije. U: *Zbornik radova IX. kongresa ginekologa-opstetričara Jugoslavije*. Skopje: (izdavač?); 1980: str. 255-7.
40. Uremović V, Ivković Č, Rukavina B, Mirošević L, Bartolić A. Noise and EPH gestosis. U: *Current Status of EPH Gestosis*. Uredili Rippman ET, Šulović V. Amsterdam/Oxford/Princeton: Excerpta Medica; 1980: str. 90-4.
41. Mirošević L, Frković A. Određivanje fetalne aktivnosti radi dovršenja ugrožene trudnoće. U: *Zbornik radova X. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1981; str. 87.
42. Frković A, Mirošević L. Alarmantni fetalni pokreti kao indikacija za dovršenje ugrožene trudnoće. U: *Zbornik radova X. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1981; str. 88.
43. Mirošević L, Ivković Č, Uremović V. Dovršenje poroda kod prolungirane trudnoće. U: *Zbornik radova X. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1981; str. 95.
44. Uremović V, Mirošević L, Ivković Č. Dovršenje poroda nakon pret-hodnog carskog reza. U: *Zbornik radova X. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1981; str. 129.
45. Ivković Č, Bartolić A, Uremović V, Mirošević L. Suradnja primarne zdravstvene zaštite i klinike u sprovođenju mjera nadzorom trudnoće. U: *Zbornik radova XXV. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1981: str. 283.
46. Ivković Č, Pezelj M, Simonović V, Uremović V, Mirošević L. Problems occuring during pregnancy with women working in noise and vibration. U: *Zbornik radova IX. internacionalnog kongresa Udruženja za higijenu, preventivnu i socijalnu medicinu*. Beograd: (izdavač?); 1981; str. 46.

47. Uremović V, Ivković Č, Bartolić A, Mirošević L. Position of genital organs and the disorders of menstrual cycle in women who work physical. U: *Zbornik radova IX. internacionalnog kongresa Udruženja za higijenu, preventivnu i socijalnu medicinu*. Beograd: (izdavač?); 1981; str. 57.
48. Frković, Mirošević L. Uloga kardiotokografije u suvremenom vođenju poroda. U: *Zbornik radova XXVI. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1982: str. 12.
49. Mirošević L, Uremović V, Ivković Č, Matejčić N. Programirani porod. U: *Zbornik radova XXVI. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1982: str. 17.
50. Frković, Mirošević L, Peršić M. Diabetes insipidus i trudnoća. *Medicina*, 1982; 18 (1): 30-2.
51. Mirošević L, Uremović V, Ćuk Đ. Domicilno bilježenje fetalnih pokreta uz kontrolu u ambulantni klinike. U: *Zbornik radova I. jugoslavenskog kongresa perinatalne medicine*. Zagreb: (izdavač?); 1982: str. 95-6.
52. Ivković Č, Uremović V, Mirošević L, Kirinčić I, Deković D. Prijevremeni porođaj u radnica izloženih pojačanoj buci. U: *Zbornik radova I. jugoslavenskog kongresa perinatalne medicine*. Zagreb: (izdavač?); 1982: str. 165-6.
53. Mirošević L, Uremović V, Ivković Č, Kirinčić I, Ćuk Đ. Prevencija i suzbijanje prijevremenih porođaja betamimeticima i serklažom. U: *Zbornik radova I. jugoslavenskog kongresa perinatalne medicine*. Zagreb: (izdavač?); 1982: str. 206-7.
54. Mohorovičić D, Frković A, Mirošević L, Sabolić J, Ćuk Đ. *Placenta accreta – tohistološki i klinički aspekt*. *Medicina*, 1982; 18: 102-5.
55. Atanacković D, Frković A, Frković A, Mirošević L. Utjecaj histamina i njegovih antagonista na tonus muskulature negravidne maternice žena. *Jugoslavenska ginekologija i opstetricija*, 1983; 23: 61-4.
56. Atanacković D, Frković A, Frković A, Mirošević L. Utjecaj histamina i njegovih antagonista na tonus muskulature trupa negravidnog i gravidnog humanog uterusa. *Jugoslavenska ginekologija i opstetricija*, 1983; 23: 65-8.
57. Atanacković D, Frković A, Frković A, Mirošević L. Djelovanje prostaglandina F-2 alfa i indometacina na longitudinalnu muskulaturu humanog jajovoda. *Jugoslavenska ginekologija i opstetricija*, 1983; 23: 112-5.
58. Frković A, Mirošević L. Primjena antibiotika kod prijevremenog prsnuća plodovih ovoja. U: *Zbornik radova XXVII. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1983: str. 89-92.

59. Mirošević L, Uremović V, Ivković Č. Preventivna lokalna primjena antibiotika kod prolabiranog vodenjaka. U: *Zbornik radova XXVII. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1983: str. 127-30.
60. Frković A, Mirošević L, Mohorovičić D, Sabolić J. Leiomyoma tankog crijeva. *Medicina*, 1983; 19 (1-2): 45-7.
61. Mirošević L, Ivković Č, Frković A, Uremović V, Stanić-Zappia R, Kirinčić I. Suradnja primarne zdravstvene zaštite žena i klinike u ostvarenju zadataka perinatalne zaštite. U: *Zbornik radova Dana primarne zdravstvene zaštite*. Pazin: Dom zdravlja Pazin; 1983: str. 207-12.
62. Uremović V, Mirošević L, Ivković Č. Indukcija porođaja amniotomijom i peroralnom primjenom prostaglandina E2. *Medicina*, 1983; 19 (1-2): 1-5.
63. Mirošević L, Frković A, Frković A, Ivković Č, Uremović V. Indukcija porođaja istovremenom primjenom prostina E2 i *Syntocinona*. U: *Zbornik radova XI. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1984; str. 103-4.
64. Frković A, Mirošević L, Frković A, Uremović V, Ćuk Đ. Učestalost uterine inercije nakon rane amniotomije kod induciranih porođaja. U: *Zbornik radova XI. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1984; str. 155-6.
65. Mirošević L, Frković A, Frković A, Uremović V, Kirinčić I, Stamatović M. Frekvencija operativnih zahvata kod induciranih i spontanih porođaja. U: *Zbornik radova XI. perinatalnih dana*. Zagreb: (izdavač?); 1984; str. 157-8.
66. Frković A, Uremović V, Mirošević L. Naša iskustva u imunoprofilaksi Rh-senzibilizacije. U: *Zbornik radova XXVIII. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1984: str. 38-43.
67. Ivković Č, Deković D, Zappia-Stanić R, Kirinčić I, Mirošević L, Uremović V. Strategija u evaluaciji citoloških suspektnih nalaza u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena. U: *Zbornik radova Dana primarne zdravstvene zaštite*. Labin: Dom zdravlja Labin; 1984: str. 131-5.
68. Mirošević L, Frković A, Ivković Č, Uremović V, Zappia-Stanić R. Naša zapažanja o nekim sociomedicinskim aspektima prijevremenog porođaja. U: *Zbornik radova X. kongresa ginekologa i opstetričara Jugoslavije*. Herceg Novi: (izdavač?); 1984: 31.
69. Mirošević L, Frković A, Ivković Č, Frković A, Deković D. Naša zapažanja o značenju amniotomije za indukciju porođaja. U: *Zbornik radova XXIX. ginekološko-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1985: str. 442-5.

70. Frković A, Mirošević L, Frković A, Mozetič D, Ćuk Đ. Indukcija i dovršenje porođaja na našoj klinici. U: *Zbornik radova XXIX. gineko-loško-akušerske nedelje*. Beograd: Srpsko lekarsko društvo; 1985: str. 454-7.
71. Mirošević L, Frković A, Ivković Č, Kirinčić I, Mozetič D, Deković D, Zappia-Stanić R, Paškvalin S. Brojenje i bilježenje fetalnih pokreta kao metoda samokontrole kod trudnica u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. U: *Zbornik radova Dana primarne zdravstvene zaštite*. Labin: Dom zdravlja Labin; 1985: str. 167-71.
72. Ivković Č, Deković D, Zappia-Stanić R, Mozetič D, Mirošević L, Paškvalin S. Ultrazvučna procjena fetalnog rasta i gestacijske starosti. U: *Zbornik radova Dana primarne zdravstvene zaštite*. Labin: Dom zdravlja Labin; 1985: str. 299-303.
73. Mirošević L, Frković A, Kirinčić I, Ivković Č, Deković D, Mozetič D, Zappia-Stanić R, Paškvalin S. Operativni postupak u terapiji Bartholinove žljezde pogodan za primjenu u ambulanti primarne zdravstvene zaštite. U: *Zbornik radova Dana primarne zdravstvene zaštite*. Labin: Dom zdravlja Labin; 1985: str. 345-9.
74. Mohorovičić D, Mirošević L, Krstulja M, Frković A, Rukavina B. Malformatio fetus multiplex. *Acta Fac med Flum*, 1985; 10: 56-68.
75. Mirošević L (et al.: Frković A?). (naslov?) U: *Dani primarne zdravstvene zaštite: zbornik*. Urednici Peršić L, Materljan E. Labin: Dom zdravlja Labin; 1988, str. ?
76. Frković A, Mirošević L. Parcijalni tlak kisika i postotak saturacije kisikom fetalne krvi u prevenciji perinatalnog mortaliteta. *Med anali*, 1990; 16 (suppl. 1): 43-6.
77. Frković A, Mirošević L, Avdagić G, Frković A. Analiza acidobaznoga statusa majke u trudnoći i porođaju. *Acta Fac med Flum*, 1991; 16 (3-4): 119-23.
78. Mirošević L, Margalić B. Utjecaj Finderleova i Malmstroemova vakuum ekstraktora na primjenu forcepsa u dovršavanju porođaja. *Acta Fac med Flum*, 1994; 19 (2): 181-8.
79. Margalić B, Mirošević L. Razvoj anestezioloske službe na Klinici za ženske bolesti i porode Kliničke bolnice "Braća dr. Sobol" Rijeka. *Acta Fac med Flum*, 1994; 19 (2): 189-96.
80. Mirošević L. Neke izvorne metode u ginekologiji i opstetriciji osmišljene u Klinici za ženske bolesti i porode Kliničke bolnice "Braća dr. Sabol" u Rijeci. *Medicina*, 1994/1997; 30 (1-4): 37-47.

81. Mirošević L. Primaljska škola u Rijeci nakon Drugog svjetskog rata. *Medicina*, 1994/1997; 30 (1-4): 67-74.
82. Mirošević L. Prof. dr.sc. Drago Vrbanić, 1912.-1996. (in memoriam). *Acta Fac med Flum*, 1996; 21 (1): 56-7.
83. Mirošević L, Margalić B. Dr. Viktor Finderle, izumitelj vakuum ekstraktora. *Acta Fac med Flum*, 1997; 22 (2): 43-9.
84. Mirošević L. Prim. dr. Nikola Ivandić: in memoriam, 1921.-1999. *Medicina*, 1999; 35 (3-4): 91.
85. Mirošević L. Prikaz slučaja perforacije ileuma u tijeku poroda. *Medicina*, 2000; 36 (1-2): 33-4.
86. Mirošević L. Prim. dr. Fedor Marušić: in memoriam. *Gynaecol Perinat*, 2004; 13 (2): 92-3.
87. Mirošević L. Tri pjesme o ljubavi i utapljanju. *Blatski ljetopis*, 2004; 4: 313-26.
88. Uremović V, Mirošević L, Vukelić I. Razvoj primaljskog školstva u Rijeci. *Acta med-hist Adria*, 2006; 4 (1): 85-96.
89. Mirošević L. Vakuum ekstraktor. U: *Viktor Finderle (1902.-1964.): liječnik, znanstvenik, inovator, humanist i domoljub*. Biblioteka AMHA, sv. 4. Uredio Škrobonja A. Rijeka: Hrvatsko znanstveno društvo za povijest zdravstvene kulture; 2009: str. 55-73.

SAŽETAK

Ako je moguće govoriti o ciljevima eseja, onda ovaj želi podsjetiti na životni put vrlo plodnog znanstvenika i nastavnika Medicinskog fakulteta u Rijeci, ginekologa-opstetričara doc. dr. sc. Lovru Miroševića, rođenog 1927. u Blatu na Korčuli (umro 2009. u Opatiji). Autor eseja imao je privilegij dobro poznavati doc. Miroševića pa je portret lišen pretenzija objektivnosti.

Ključne riječi: ginekologija, opstetricija, Lovro Mirošević